

Ըն այժմ Եփեսոս նստելիք անպղծ-
ական զեսպանէն զատ Լւարոպայի չկայ
որ Ճարոնի Եկրութեան ներքին գումառ-
ները պարտաւորւ արտօնութիւն ունենայ:

Արքայան Պատրիարք Հայր Համբարում
բայց զեղեցիկ ատենադատութիւն մը ընե-
լով՝ շինեցանք բարեմաղթութիւններ
բոլոր Առաքաղութիւն Համար. Ինքնա-
կային, տէրութեան նախարարներուն եւ
ազգիս բարօրութեան համար, եւ ժողո-
քուրդն ալ օրհնելու եւս. նոյն համարի-
սիւ պատրիարքարան զնայ :

Մշտաւ շորեջարմի օրը Ա. Ե. Հա-
մայր Արքայապետին Ստեփանոս բարե-
հաճեցաւ. իւր շնորհաբերացիներ իմեանք
պատուելու Պաշտօնաւոր Սայր կեղե-
ցույ փարձարանք. եւ ուսանողաց դասօր
աշխատութիւնները մանրամասնաբար աշ-
քէ անցունելով՝ մեծապէս դո՛հ եղաւ ա-
նոց ըրած յառաջադիմութիւնքն. եւ այն
գրութիւններուն մէկ քանին ընտրելով
հրաման ըրաւ օրհնել իրիկըն, որպէս զի
հետը Սայրը կ'ըմբռնէր անհրաժեշտ այն կող-
մերը որոնք զբարեկրթութեան ցոյց տայ :

Աշխարհայեցողութեան Սայր-
բարեկրթութեան յառաջույցն պատ-
րաստութեան զեղեցիկ կողմը կը կրկնէր. Եւ-
րին բարձր Արքայութեան ներկայու-
թեամբ :

Երբ լսեցաւ իմեա՛ն Արքայապետին
Հայրապետը իւր սուրբ օրհնութիւնը
ամենուն շնորհելով մեկնեցաւ փարձա-
րանքն ուրիշ անգամ նորէն այցելութիւն
ընելու եւ աւելի երկար ժամանակ նստե-
լու խոստամբ :

Եւրոպայէն հոկտ. 10 թուով զըն-
ված նամակ մը հետեւեալ ցաւայն լուրը
կուտայ :

« Երէկ լուր տուինք Սուրբ երու-
սաղէմէն, թէ ամսոյ 5 ին կրկնաշաբթի գի-
շերը առ Բաղդադ փոխելէ զերթադա-
տիւ Տ. Դաւիթ սրբազան աբ իսկա-
կոպետը քաղցկեղն (շերիկնէն) հի-
ւանդութեամբ : »

Այս սգակ լուրին վայրց առ այժմ
ասիկ տեղի տեղեկութիւն մը չէ հասած
ձեռքերին :

Հանգուցեալ Տ. Դաւիթ աբ եւ
պիսկոպոսը՝ Սուրբ Երուսաղէմայ Աթո-
ռին առաջին խորհրդական անդամն էր :
Իր ծանրաբարոյ, հեղ, բարեկրթ եւ
խաղաղութեան սիրելի եւ ընդ հանրապէս բո-
լոր ազգայնոց եւ օտարաց առջեւ յարգի
եղած էր : Իւր այս բարեմասնութեանը
համար անցեալ տարի Ա. Պօլոյ սրբա-
զան Պատրիարքին տեղապահ ընտրվի-
լով Ա. Պօլոս եկաւ, եւ երկու ամիս
լու յիշեալ պաշտօնը վարեց մեծ խո-
հաճառութեամբ եւ զամենք զօհնելու
կեցով : Բայց դժբաղդաբար իր քանի
մը տարիէն ի վեր անտուգած չիբրեղի հի-
ւանդութիւնը բորբոքելով, բժշկաց խոր-
հրդով Ս. Երուսաղէմ գաւառու պար-
տաւորեցաւ :

Իւր այս տարածամ մահը մեծ եւ
անդարմանելի կորուստ մը կը համարին
Ս. Երուսաղէմի Աթոռին համար :

Հանգուցեալ Դաւիթ Արքայապետը
հաղեւ 63 տարեկան էր :

ԻՍԽԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս զաղեկական դե-
պան փետ. Պ. Թովմէկ քանի մը ամիսի
չափ Գաղղիա երթալ կենալու հրաման
տաւած ըլլալով իր կառավարութեան, եւ
երկի մայրաքաղաքէն մեկնեցաւ :

Երեքշաբթի օրը Պ. Թովմէկ իր ծա-

նապարհորդութեան առ թիւ օրոտա-
փառ Ինքնակալին ներկայանալու պա-
տիւ ունեցաւ :

Այս բարեկամ պաշտօնի դո՛ւրս ելած
ժամանակը. փետ. դեպքերը Զորմա Պահ-
ճի կայսերական Թատրոնը անմեկու հը-
րաւ իրկեցաւ, ուր նաեւ մայրաքաղաքս
զանրված բազմաթիւ երեւելի Եւրոպա-
ցիներ հրաւիրեալ էին :

Թատրոնը կազմ լուսաւորված ըլլա-
լով, տեսարանի սրահին անհրաբարելի
զեղեցիկութիւնն ու շքեղութիւնը զամ-
մենաւ սքանչացուց :

Իրիկունը Սեւ Երազմուր դեպա-
նական մեծ ծառ մը տաւալ պատիւ Գաղ-
ղիայ դեպանին :

— Հարաւ եւ կիրակի օրերը եր-
կու անգղեկական շուքեաւ էին, որոնք
300 հազար լիւրս բերել են կրօնի Գանա-
կան փոխառութեան հարցին համար :

— Արքայ իրիկուն Պէյօղուի ի-
տալական թատրոնին մէջ հարազդի դե-
րասաններէ ներկայացուած երկու տաճ-
կերէն կատակերգութեան հանգիստան
զանրվելու առիթ ունեցանք :

Առաջին խաղէր՝ անուանի Սոյոսի
իտալացիներ յօրինած Եւրոպ. Բարե-
անուն գեղեցիկ կատակերգութիւնը, եւ
երկրորդը՝ որ արժանապարհ Սը-
րապիան աղան Հէքիմեան Թարգմանած
է. երկրորդն էր՝ Անթիմոս Բարե-
անուն կատակերգութիւնը մէկ
արարուածով նոյնպէս իտալերէնէ թարգ-
մանված :

Հայազգի գերասանները որ միայն տա-
րիէ մը ի վեր այս դժուար եւ փափուկ
արհեստը սկսած են, արդարեւ զարմա-
նալի ծարարութիւն ցոյց տուին իրենց
ձեւազմանքներուն մէջ :

Մանաւոր յիշատակութեան արժա-
նի կը համարինք Պ. Պետրոս Մարդեան,
Պ. Յովնէս Դեմէան, Պ. Գաբրիէլ Պա-
շտեան, Պ. Պետրոս Չախաճեան, Պ.
Թովմա Թեղեկեան գերասանները եւ
Գաննի Խաճեանն ու Եղանի Գ. Կորդ-
եան օրիորդները, որոնք մէկ մէկ երեւելի
գերասաններ ըլլալու արժանաբերութիւն-
նին յայտնի կըցուցնեն : Գլխաւորապէս
Պ. Յ. Դեմէանն եւ Գաննի Խաճեանն
կատարեալ յաջողութեամբ իրենց պաշ-
տօնը կատարեցին իրեն բազմամայքա-
շախարհ գերասաններ :

Այս խաղարկութիւններուն եւ մա-
նաւանդ գերասաններուն այսպէս քիչ ժա-
մանակ մէջ յաջող փարձութեան պա-
տիւը մեծ մասամբ արդոյ Սրապիան ա-
ղային կը վերաբերի, որուն մեր անկեղծ
ուրախացումքիւնք նոյն իրիկն ազգայնա-
կան պարտք մը կը համարենք :

— Այդ իրիկուն (ուրաւթ), նոյն
հայազգի գերասանաց խաղէր՝ Տեղեկեան
կամ Զեմեք Թեղեկեան գերասանը
կատակերգութիւնը պիտի խաղալ ժամը եր-
կուց ու կէսին :

— Գունատանի Օսմանեան դե-
պան Հալիլ պէյը կիրակի օրը մայրա-
քաղաքս հասաւ Երեւան քանի մը ա-
միս իր առողջութեանը հոգ տանելու հա-
մար :

Երեւանի մեկնելու առիթը Ա. Օ-
թոմ Թաղու օրին ներկայացաւ : Թաղա-
ւորը իրմէն շատ զօհ եղած ըլլալով Քըրդ-
չի կարգին մեծ ժապուէնք տաւաւ անոր :

— Ղեռանկէն Խաղայի փառային բե-
րած մարդիկը որոնք Ղեռանկէ մէջ եղած
սպանութիւններուն մասնակից ամբաս-
տանված են, անցեալ շորեջարմի օրը

Արդարութեան բարձրագոյն Եանին մէջ
դատվեցան :

— Այս օրին դրժած նաւակի երու-
սաղիկն նայելով, հոկտ. 9 ին դիւերը
երկրորդ հրդեհ միտալ պատահիր՝ շա-
կային ննջած մարդ լուրիւ է :

— Արիւշապիթ օրը Եւրոպայի
ճովեղեքը եւրոպացի մը մարմին զըն-
կելցաւ որ ծովուն հոսանքը հոն տարելը
ձգել էր : Գիշեալ մարմինը Եւրոպայի օտա-
ւին տարվելով՝ ձմեռը վեցաւ որ Եւրո-
պի յոյն երկաւարը մընք Ղալաթիա
փառաստան մը մէջ ծուռայող, եւ կը-
րմանակն վերջին պաշտօնները կատարե-
վելով լուրվեցաւ :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

— Արդեօյ կառավարութիւնը անց-
եալ 1857 տարւոյն մէջ կորստած անգ-
ղեկական նաւերուն ցուցակը հրատարա-
կած ըլլալով, կը տեսնուի որ մէկ տար-
ուան մէջ 1143 անգղեկական նաւ կորս-
վել է միայն ծովեղեկայ նաւ արկութիւն
ներու մէջ 532 հոգի ալ կենեքներն կո-
րուել են :

արկեցաւ :

— Անթրապոլի Ա. Երթորիս դա-
ւաին կառավարութիւնը վարձք առ-
մանեց դուրսի երկիրներէն հոն կին տա-
նորներուն : Այս գործը զարմանալի բան
մը կերելի, բայց Ա. Երթորիս փնտրեց
նայելով՝ իրաւունք կրնայ արկել :

Անթրապոլիս ընդարձակ մասին մէջ
որ Անթրապոլիս ձեռքէն, Եւրոպայէն եւ
մանաւանդ Անթրապոլիս դաշող դաշեա-
կաններուն թիւը այն աստիճան շատցած
է, որ Ա. Երթորիսի երկրը այս օրուան
օրս անպիտանաց համար մեծ տէրութիւն
մը կըլծէ :

Ա. Երթորիսի դաւառը հազեւ տասն
տարի է որ շինեալ սկսաւ, եւ արդէն 400
հազար անպիտան ժողովուրդ ունի :

Ամսայը երկի մարդոց տասն մասին
մէկն են, որ ըսել է թէ ժողովրդեան ու-
պագայ ամենաը համար բաւական չեն :
Ասոր համար Ա. Երթորիսի անգղեկական
կառավարութիւնը վարձք խոստացաւ ա-
մեն գաղթականութեանը ընկերութիւն
ներուն որ հոն կանայք տանին :

Այս մեծ երկրը իրաւ մեծ ապա-
րդ մը ունենալու աստիճանված է : Արդէն
երկրի ուղիներ եւ բազմաթիւ հասարա-
կայ շէնքեր ունի եւ տարին 85 միլիոն
Փրանք կեանքաւ բերել սկսած է Անթ-
րոլի կառավարութեան :

— Գաղղիական Ռաբէ լուրերին
հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ
Անթրոլի մէջ ամեն շաբթու փառաստան
հրատարակութեանը թուոյն վայ :

Լոնդոնի Դաւալ լուրերը՝ 350
հազար հատ :

Իւլի-Դեկտեմբ. Գիւլի Բաբէ՝ 300
հազար հատ :

Գիւլի Զեմեք՝ 200 հազար հատ :

Ինք տեսակ Դաւալ հատը 20

փարպէն՝ 1 միլիոն 200 հազար հատ :

Տասնեւ եօթն տեսակ կրօնական լը-
րադիր՝ 900 հազար հատ :

Բարեկառութեան ընկերութիւն
ներու կողմէն հրատարակված լուրեր-
ներ՝ 300 հազար հատ : Անոցմէ զատ
ամեն շաբթու 400 հազար հատէն աւե-
լի պատմական ու դաստիարակութեան
վերաբերեալ շաբթական տեղադրանք
կը փառաստան հատը 20 փարպէն : Այս
հաշիւներէն դուրս են քաղաքական լը-
րադիրները որոցմէ քանի մը միլիոն թերթ
կը փառաստան շաբթու :

Բաբէ լուրերին այս թիւերը հրա-
տարակելն ետեւ կրէ թէ Գաղղիայ մէջ
փառաստան լուրերներուն, տեսարակե-
րուն ու գիրքերուն թիւը ասոնց չհաս-
ներ :

— Անթրոլիս լուրերներէն հետեւեալ
զարհուրելի դէպքը կը պատմեն, որ Ռա-
բէ Անթրոլիսի երկրը Միլիոնի նահանգ
զին մէջ պատահիր է :

Միլիոնի Անթրոլիս քաղաքը կիրա-
նի օրուան դպրոցներու տնտեսութիւն
ըլլալով, օգտապարկով ամբարձուր մը
կուտ : Օգտապարկը լուր շինված եւ խիստ
մեծ էր, փառս զի ուսուցած ժամանակը
կրկնապարկ տան մը բարձրութեանը կը
հասնէր : Առաւօտեան ժամը չորսին մի-
ջոյնը, երկու օգնաւորդ՝ Պ. Գա-
նիւթէր եւ Պ. Թըրքթոն օգտապարկ-
ին մակոյղը նստան եւ քառասուն բո-
պէի չափ օղին մէջ բարձրանալով պը-
տակէն ետեւ՝ ողջ առողջ փար իջան
Թըրքթոն կողմը անտառներուն մէջ : Ըր-
ջակայ գեղերուն բնակիչները վազեցին գա-
ցին ու սկսան օգտապարկը պարտել, որ

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՈՒՆԻՔԻ ԼՐԱԿՐԱՆ